

Stanovisko Výboru regiónov „Nediskriminácia, rovnaké príležitosti a vykonávanie zásady rovnakého zaobchádzania s osobami“

(2009/C 211/12)

VÝBOR REGIÓNOV:

- podporuje obnovený záväzok Komisie týkajúci sa predkladania nových návrhov na uplatňovanie zásady rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na náboženské vyznanie alebo vieru, zdravotné postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu; uznáva zásadu, že v rozhladenej spoločnosti, ktorá sa opiera o základné práva, nemá diskriminácia z dôvodov náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie miesto,
- považuje zohľadňovanie hľadiska nediskriminácie a kvalitný život jednotlivca za zásadné priority pri podpore čoraz rozmanitejšej Európy, ktorú zmenilo rozšírenie EÚ, migrácia, sociálne zmeny, ako je starnutie obyvateľstva, a nové rodinné trendy,
- opakuje, že zohľadňovanie hľadiska rovnosti možno dosiahnuť jedine pomocou skutočného zapojenia miestnych a regionálnych orgánov. Vzhľadom na to, že tieto miestne a regionálne orgány sú hlavnými poskytovateľmi starostlivosti a služieb (najmä v rezorte verejného zdravotníctva a školstva, ako aj v oblasti sociálnych služieb), zohrávajú kľúčovú úlohu pri získavaní a poskytovaní informácií o nových potrebách zraniteľných skupín obyvateľstva,
- zdôrazňuje, že je potrebné, aby bol pri všetkých regionálnych samosprávach zriadený orgán pre kontrolu dodržiavania práv a rovnakých príležitostí pri praktickom uplatňovaní zásady rovnakých príležitostí a v rámci všetkých opatrení regionálneho charakteru, ktoré sú čiastočne financované zo zdrojov EÚ.

Spravodajkyňa: pani Claudette Abela Baldacchino (MT/SES), zástupkyňa starostu, miestne zastupiteľstvo Qrendi

Referenčné dokumenty

Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: „Nediskriminácia a rovnaké príležitosti: obnovený záväzok“

KOM(2008) 420 v konečnom znení

Návrh smernice Rady o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na náboženské vyznanie alebo vieru, zdravotné postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu

KOM(2008) 426 v konečnom znení

I. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

VÝBOR REGIÓNOV,

1. podporuje obnovený záväzok Komisie týkajúci sa predkladania nových návrhov na uplatňovanie zásady rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na náboženské vyznanie alebo vieru, zdravotné postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu; uznáva zásadu, že v rozhládenej spoločnosti, ktorá sa opiera o základné práva, nemá diskriminácia z dôvodov náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie miesto;

2. považuje zohľadňovanie hľadiska nediskriminácie a kvalitný život jednotlivca za zásadné priority pri podpore čoraz rozmanitejšej Európy, ktorú zmenilo rozšírenie EÚ, migrácia, sociálne zmeny, ako je starnutie obyvateľstva, a nové rodinné trendy;

3. pripomína, že hoci sa v uplynulom desaťročí dosiahol značný pokrok v oblasti boja proti diskriminácii na základe pohlavia, zdravotného postihnutia alebo rasy, rozsah ochrany proti diskriminácii je potrebné rozšíriť na všetky aspekty uvedené v článku 13;

4. víta obnovený záväzok Komisie v súvislosti s rovnakým zaobchádzaním s osobami bez ohľadu na náboženské vyznanie alebo vieru, rasu, zdravotné postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu a zdôrazňuje, že jeho základom musí byť uznávanie a rešpektovanie spoločných európskych základných hodnôt;

5. upozorňuje, že je nevyhnutné zvážiť, či zohľadňovanie hľadiska nediskriminácie možno dosiahnuť prostredníctvom právnych predpisov, ktoré by umožňovali na jednej strane primerané prispôsobenie a na strane druhej spoločnú úpravu politických opatrení a postupov;

6. upozorňuje, že zvyšovanie informovanosti a vzdelávanie, najmä vzdelávanie zamerané na podporu rozmanitosti, sú dôležitými strategickými opatreniami, ktoré zlepšujú sociálne väzby a posilňujú sociálnu súdržnosť;

7. uznáva osobitný význam médií pri presadzovaní objektívnej diskusie a informovaní o rozmanitosti a zdôrazňuje ich zodpovednosť pri podpore sociálnej súdržnosti prostredníctvom pozitívneho hodnotenia rozmanitosti;

Význam pre miestnu a regionálnu úroveň a pre VR

8. opakuje, že zohľadňovanie hľadiska rovnosti možno dosiahnuť jedine pomocou skutočného zapojenia miestnych a regionálnych orgánov. Vzhľadom na to, že tieto miestne a regionálne orgány sú hlavnými poskytovateľmi starostlivosti a služieb (najmä v rezorte verejného zdravotníctva a školstva, ako aj v oblasti sociálnych služieb), zohrávajú kľúčovú úlohu pri získavaní a poskytovaní informácií o nových potrebách zraniteľných skupín obyvateľstva;

9. zdôrazňuje, že je potrebné, aby bol pri všetkých regionálnych samosprávach zriadený orgán na kontrolu dodržiavania práv a rovnakých príležitostí pri praktickom uplatňovaní zásady rovnakých príležitostí a v rámci všetkých opatrení regionálneho charakteru, ktoré sú čiastočne financované zo zdrojov EÚ;

10. zdôrazňuje, že regionálne a miestne orgány majú vzhľadom na svoju blízkosť k občanom a úlohy týkajúce sa väčšiny dôležitých sociálnych a hospodárskych aspektov ich každodenného života dobré predpoklady na to, aby zaviedli do praxe hodnoty a štruktúry navrhovanej smernice;

11. je presvedčený, že zohľadňovanie hľadiska rovnosti a nediskrimináciu v spoločnosti ako celku možno dosiahnuť jedine spoločným úsilím s občianskou spoločnosťou a uplatňovaním integračných opatrení na všetkých úrovniach správy;

12. konštatuje, že je potrebné, aby existovali účinné a konkrétne opatrenia na podporu rovnakého zaobchádzania, ktoré musia byť koordinované na všetkých úrovniach verejnej správy. Okrem toho uznáva, že dialóg prostredníctvom mediácie je účinným nástrojom, ktorý občanom a inštitúciám umožňuje vybudovať nové sociálne vzťahy, vďaka ktorým bude rovnaké zaobchádzanie reálnou možnosťou;

Subsidiarita, proporionalita a právna úprava

13. zdôrazňuje kľúčový význam miestnej a regionálnej decentralizácie a subsidiarity v súvislosti so zvýšením účasti a efektívnejším zapojením občanov, najmä tých, ktorí môžu byť diskriminovaní pri vypracovávaní a realizácii jednotlivých opatrení či programov;

14. pripomína, že je potrebné dodržiavať zásadu proporcionality pokiaľ ide o ustanovenia týkajúce sa opravných prostriedkov a presadzovania práva, napríklad v súvislosti s obmedzeniami sankcií a dôkazným bremenom;

15. upozorňuje na skutočnosť, že rozsah pôsobnosti smernice v súvislosti s diskrimináciou na základe veku nebol jasne ohraničený. Od veku závisí celý rad verejných služieb a práv. Vek sa často používa ako objektívne kritérium v legislatíve aj administratíve. Súčasný znenie smernice by mohlo spôsobiť rozpor medzi takýmito právnymi alebo administratívnymi ustanoveniami alebo dokonca ich protiprávnosť;

16. zdôrazňuje, že je potrebné znížiť administratívnu záťaž a zohľadniť dosah navrhovanej smernice na smernice na hospodárske subjekty, napríklad MSP, ako aj na spotrebiteľov;

17. poukazuje na skutočnosť, že navrhovaná smernica nespochybňuje kompetencie jednotlivých štátov pri vymedzovaní vzťahov medzi štátom a cirkvou alebo podobnými inštitúciami a organizáciami, stanovovaní obsahu učebných osnov a organizácie vzdelávacieho systému a vydávaní právnych predpisov týkajúcich sa uznávania manželského či rodinného stavu, reprodukčných práv, adopcie a podobných otázok;

Zlepšovanie právneho rámca

18. uznáva, že je potrebné zvážiť, či treba posilniť právne predpisy Spoločenstva týkajúce sa boja proti diskriminácii a zabezpečiť tak rovnaké zaobchádzanie a ochranu pre všetkých, ktorí žijú a/alebo pracujú v Európe;

19. berie na vedomie ciele týkajúce sa praktického dosiahnutia úplnej rovnosti zraniteľných skupín v oblasti vzdelávania, sociálnej ochrany, sociálnych výhod a prístupu k tovaru a službám;

20. podporuje presadzovanie právnych predpisov zakazujúcich fyzické alebo sexuálne zneužívanie a vykorisťovanie tam, kde takéto presadzovanie chýba;

21. uvedomuje si, že sú potrebné dôsledné právne postupy na ochranu zraniteľných menšín pred násilím a inými útokmi;

22. upozorňuje na zásadný význam právnej ochrany, avšak opakuje, že žiaducejšie je sprostredkované urovnanie sporu, pretože proces mediácie má na občanov výchovný a emancipačný vplyv, pričom inštitúciami a poskytovateľom služieb umožňujú zmeniť sa k lepšiemu;

23. vyzýva Komisiu a všetky ostatné zodpovedné orgány, aby zlepšovali a podporovali nielen mediáciu, najmä v sociálnej a kultúrnej oblasti na miestnej a regionálnej úrovni, ale aj medzikultúrne kompetencie poskytovateľov služieb a ich zamestnancov, hlavne vo verejnom sektore;

24. upozorňuje, že obchodovanie s ľuďmi a komerčné zneužívanie žien a detí je v mnohých členských štátoch stále rozšírené a že táto novodobá forma otrokárstva úplne podkopáva spoločné európske hodnoty a základné ľudské práva;

25. opakuje, že sú potrebné účinné opatrenia na boj proti týmto nežiaducim praktikám, a žiada o sprísnenie a účinnejšie presadzovanie súčasných právnych predpisov. Zároveň podporuje zorganizovanie náležitých služieb a postupov na informovanie migrantov, najmä žien a detí, o nebezpečenstve podvodu a vykorisťovania v súvislosti s migráciou. Žiada tiež o intenzívnejšie vytváranie sietí prostredníctvom spoločných postupov a stratégií na miestnej a regionálnej úrovni a odporúča, aby bola obetiam poskytovaná sociálna pomoc, hlavne prostredníctvom nezávislých organizácií a združení;

26. poukazuje na to, že podľa článku 3 návrhu smernice má zákaz diskriminácie platiť aj pre všetky osoby v súkromnom sektore a v tejto súvislosti vidí problémy s výkladom, a preto treba tento pojem definovať. Pritom treba brať do úvahy, že vlastnícke právo a s ním spojená autonómia súkromného práva na úrovni členských štátov a EÚ sú ústavne chránené;

27. poukazuje na to, že pri hodnotení neprimeranosti zaťaženia sa musia zohľadňovať aj rôzne potreby ľudí s postihnutím, a to bez ohľadu na typ (telesné, mentálne, zmyslové postihnutie či poruchy učenia) alebo stupeň postihnutia;

Posilnenie politických nástrojov

28. pripomína, že antidiskriminačné právne predpisy sa musia skombinovať s politickými nástrojmi na boj proti nerovnakému zaobchádzaniu, stereotypom a hanobeniu, aby sa účinne prekonali zložité, viacnásobné a rôznorodé typy diskriminačného správania;

29. zdôrazňuje, že navrhovaná smernica by mala klásť dôraz na zohľadňovanie hľadiska rovnosti, aby sa zabezpečilo, že sa pri navrhovaní verejných politík, analýze ich dosahu a zvyšovaní informovanosti budú brať do úvahy všetky formy diskriminácie;

30. zdôrazňuje, že otázkam rovnosti sa musí venovať pozornosť vo všetkých plánoch, politických opatreniach a programoch, a zdôrazňuje význam nástrojov určených na dosiahnutie tohto cieľa, predovšetkým konzultácií a priameho zapojenia všetkých zainteresovaných strán a skupín, ktoré sú v spoločnosti nedostatočne zastúpené;

31. myslí si, že sociálny dialóg – ako na európskej úrovni, tak aj s mimovládnyimi organizáciami a inými zastupiteľskými organizáciami – je nevyhnutný na uľahčenie zmeny, pretože prostredníctvom výmeny poznatkov, zručností a osvedčených postupov možno odhaliť rozdielnu sociálnu realitu a nájsť vhodné riešenia;

32. domnieva sa, že spolupráca s výborom pre sociálnu súdržnosť Rady Európy môže prispieť k zabezpečeniu účinného uplatňovania zásad zohľadňovania hľadiska rovnosti, a uznáva úsilie existujúcej pracovnej skupiny, ktorú zriadila Komisia a Rada Európy pre medzikultúrne kompetencie v sociálnych službách;

33. opätovne potvrdzuje význam, aký má pre miestne a regionálne orgány integrácia občanov a zdôrazňuje význam konkrétnych opatrení na zabezpečenie rovnakého a spravodlivého prístupu k tovaru a službám pre osoby a skupiny ohrozené sociálnym vylúčením;

34. naliehavo žiada účinnú mobilizáciu dostupných nástrojov v rámci štrukturálnych fondov na podporu opatrení, ktoré uľahčujú sociálne začlenenie, a na presadzovanie prístupu na trh práce, k tovaru a službám a možnosti celkovo sa zapojiť do života spoločnosti;

35. podporuje programy na zvyšovanie informovanosti zamerané na osvetu zúčastnených strán o ich právach a povinnostiach a na boj proti diskriminácii a obťažovaniu;

36. všiema si a víta službu prístupnú všetkým deťom, ktorá existuje v mnohých členských štátoch a je zameraná na informovanie detí o ich právach a poskytovanie príslušného poradenstva. Zároveň vyzýva všetky členské štáty, aby zriadili takéto zariadenia pre deti, pričom zdôrazňuje, že deti treba poučiť nielen o súvislosti medzi právami a povinnosťami;

37. zastáva názor, že treba získavať ďalšie informácie o ťažkostiach a potrebách zraniteľných skupín, najmä v súvislosti s maloletými prisťahovalcami bez sprievodu, obchodovaním s ľuďmi, právami detí, pracovníkmi a domácnosťami s nízkym príjmom, ako aj s diskrimináciou na základe náboženského vyznania alebo viery a sexuálnej orientácie;

38. domnieva sa, že zber údajov o rovnosti je dôležitý na komplexné vysvetlenie súčasnej situácie pokiaľ ide o diskrimináciu. Podporuje aj vypracovanie spoločných kritérií na zber a analýzu údajov s cieľom získať spoľahlivé a porovnateľné výsledky a štatistiky bez prehnanej dodatočnej byrokracie;

Vypracovávanie cieľných prístupov

39. súhlasí s osobitným prístupom ku každej forme diskriminácie, pretože mnohé z nich sa do značnej miery navzájom líšia;

40. upozorňuje, že určití občania v niektorých členských štátoch čelia viacerým diskriminačným prekážkam, ako je napríklad nedostatok primeranej zdravotnej starostlivosti, dôchodkové systémy a mechanizmy odchodu do dôchodku a nedostupnosť širokej palety tovaru a služieb praktického a úsporného charakteru v dôsledku skutočných prekážok pri používaní moderných technológií, ako je internet;

41. nabáda verejných a súkromných poskytovateľov služieb, aby zabezpečili poskytovanie optimálnych služieb takým

spôsobom, ktorý by bol dôstojný a primeraný schopnostiam jednotlivca, a zároveň poskytovali príslušné informácie o technologických aspektoch;

42. opakuje, že navrhovaná smernica by tiež mala ženám mimo pracovného trhu poskytnúť lepšiu ochranu, pretože sexuálne obťažovanie, zneužívanie a násilie predstavujú pretrvávajúci problém z hľadiska dôstojnosti a bezpečnosti žien;

43. tvrdí, že v dôsledku rodových stereotypov, štrukturálnych a kultúrnych prekážok v oblasti formálneho vzdelávania, médií a politiky sú ženy ešte stále vo vyššej miere ohrozené chudobou a sociálnym vylúčením ako muži. Dôvodom sú rozdiely v odmeňovaní žien a mužov, ako aj nevýhodné postavenie žien v predpisoch o sociálnom zabezpečení a pri dôchodkových nárokoch;

44. žiada právne predpisy a politické opatrenia proti: homofóbii (najmä verbálnym prejavom nenávisťi a trestným činom páchaným z nenávisťi), prekážkam v prístupe k bývaniu, priamej diskriminácii v oblasti zdravotnej starostlivosti, ako aj šikanovaniu a obťažovaniu vo vzdelávacích zariadeniach, v zamestnaní a v rámci odbornej prípravy;

45. zdôrazňuje, že je potrebné zlepšiť sociálne začlenenie homosexuálnych žien a mužov, bisexuálov a transsexuálov a ich celkové zapojenie do diania v spoločnosti;

46. v záujme zlepšenia prístupu a účasti osôb so zdravotným postihnutím a znevýhodnených osôb navrhuje rozšíriť zodpovedajúce prispôsobenie pre zdravotne postihnutých aj na oblasť vzdelávania či odbornej prípravy, služby zdravotnej starostlivosti, bývanie, dopravu, obchody, voľnočasové aktivity a prístup k ostatným tovarom a službám, a to primeraným spôsobom, aby sa zabezpečilo rovnaké zaobchádzanie s nimi a aby sa predišlo prílišnej byrokracii a nadmernému podávaniu žalôb;

47. poukazuje na skutočnosť, že ľudia s duševnými poruchami bývajú častejšie sociálne vylúčení a stereotypne posudzovaní. Vyzýva preto členské štáty, aby týmto skupinám venovali osobitnú pozornosť a aby vyvinuli väčšie úsilie na pomoc ľuďom s duševnými poruchami. Predovšetkým by sa malo primeraným spôsobom pomáhať deťom s duševnými problémami;

48. žiada, aby bola diskriminovaným jednotlivcom a skupinám venovaná primeraná pozornosť, ako aj podpora potrebná na zmiernenie ich ťažkostí pokiaľ ide o prístup a zotrvanie v procese vzdelávania a odbornej prípravy, ako aj vo voľnočasových a kultúrnych aktivitách, ktoré sú základom pre zapojenie sa do spoločenského diania;

Riešenie viacnásobnej diskriminácie

49. tvrdí, že v európskych právnych predpisoch by sa mala venovať väčšia pozornosť viacnásobnej diskriminácii, a to hlavne jasným definovaním tohto problému, s cieľom chrániť skupiny a jednotlivcov ohrozených viacnásobnou diskrimináciou (migranti, hlavne ženy a deti, rómske deti, maloleté osoby bez sprievodu, žiadatelia o azyl, zdravotne postihnutí, osoby s duševnými poruchami, staršie osoby z národnostných menšín atď.) a riešiť ich potreby;

50. žiada, aby sa v rámci politiky miestnych a regionálnych orgánov propagovali a podporovali strediská a monitorovacie pracoviská špecializované na rovnosť príležitostí, ktoré sú spôsobilé zaoberať sa všetkými formami diskriminácie a chrániť práva ľudí, ktorí majú rôznorodé črty a identitu a môžu sa stať terčom viacnásobnej diskriminácie. Ich úlohou by mala byť aj pomoc obetiam, uskutočňovanie prieskumov, vydávanie správ o viacnásobnej diskriminácii a vykonávanie všetkých funkcií v oblastiach zahrnutých v návrhu smernice;

Prístup ku kvalitnému zamestnaniu

51. upozorňuje, že diskriminácia môže viesť k tomu, že jednotlivci nerozvinú naplno svoj potenciál a tým sa vystavia riziku, že bude musieť prijať slabo platené pracovné miesta, ktoré následne zhoršujú dostupnosť tovarov a služieb, ako je vzdelávanie a bývanie, čo vedie k chudobe a sociálnemu vylúčeniu;

52. trvá na tom, že prekážky brániace získaniu plateného zamestnania sú jednou z hlavných príčin nerovnosti a sociálneho vylúčenia, a že neisté a slabo platené pracovné miesta veľmi často prijímajú ľudia v nevýhodnej situácii, ako sú mladší alebo starší pracovníci, migranti a osoby so zdravotným postihnutím;

53. súhlasí s dobrovoľnými chartami a inými stimulmi, ktoré podniky podnecujú k prijímaniu pracovných postupov, ktoré podporujú nediskrimináciu a rovnaké príležitosti, ako je napríklad presadzovanie riadenia rozmanitosti v podnikoch, ktoré je výhodné nielen pre zamestnávateľov, ale aj zamestnancov a zákazníkov;

54. zastáva názor, že zásady nediskriminácie a rovnosti príležitostí sú všeobecne platné, pričom osobitne upozorňuje na mimoriadne chudobnú situáciu detí a Rómov v Európe;

Sociálne začlenenie Rómov

55. prízvukuje potrebu podporiť účasť a uznať prínos Rómov v oblasti zamestnania a odbornej prípravy a zároveň aj spoločnej zodpovednosti potrebnej na zlepšenie ich prístupu k tovaru a službám, ako je bývanie a zdravotná starostlivosť, znížiť riziká chudoby, obmedziť nebezpečenstvo ich vystavenia násilium alebo zneužívaniu a chrániť rómske deti pred zdravotnými problémami, detskou prostitúciou, sexuálnym zneužívaním alebo obchodovaním s deťmi;

56. uznáva význam cielených opatrení na obmedzenie alebo zrušenie diskriminačných postupov proti Rómom, aby sa podporilo rovnaké zaobchádzanie s Rómami a urýchlil sa proces ich sociálneho začlenenia;

57. žiada efektívne využívanie prostriedkov z Európskeho sociálneho fondu na konštruktívne a informačné kampane o význame prínosu Rómov pre spoločnosť, ďalšie programy vytvárania pracovných miest, kampane na zvýšenie gramotnosti, odborné vzdelávanie, štipendia pre študentov stredných a vyšších škôl, služby na riešenie konkrétnych potrieb Rómov (napríklad zdravotná starostlivosť pre ženy) a ďalšie služby, ktoré sú

nevyhnutné na sociálne začlenenie rómskych detí, kam patria dobre organizované služby starostlivosti a ochrana, ako aj odborné vzdelávanie (najmä jazykové zručnosti);

58. odporúča Komisii, aby zvýšila svoje úsilie v boji proti diskriminácii na základe pohlavia v oblasti vzdelávania, zdravotnej starostlivosti, sociálnych služieb a sociálnej ochrany. Žiada, aby pri všetkých dôvodoch diskriminácie existovala rovnaká ochrana a aby Komisia predložila časový plán jej praktického uplatňovania;

Odporúčania Výboru regiónov

59. považuje stereotypy v oblasti vzdelávania, zamestnania a médií za veľkú prekážku pri uplatňovaní rovnakého zaobchádzania a sociálneho začlenenia a naliehavo žiada ich odbúravanie. Treba zabezpečiť, aby sa deti naučili už v ranom veku nadväzovať priateľstvá so spolužiakmi z rozličných národnostných a náboženských menšín, ako aj so zdravotne postihnutými študentmi a naučili sa ich rešpektovať;

60. argumentuje, že odporúčania stanovené v navrhovanej smernici by mali byť doplnené praktickými školeniami a konferenciami za účasti zainteresovaných strán, aby boli informované o plnom potenciáli zohľadňovania hľadiska rovnosti pri dosahovaní rovnakého zaobchádzania;

61. zdôrazňuje význam odborného vzdelávania profesionálov z rôznych odvetví (lekárov, učiteľov, odborníkov z mediálnej oblasti, atď.) a pracovníkov verejných orgánov na všetkých úrovniach, ako aj z oblasti služieb na získanie medzikultúrnych kompetencií a schopností sociálnej a kultúrnej mediácie, aby sa odstránilo akékoľvek diskriminačné, hanlivé alebo necitlivé správanie, spochybnili sa stereotypy, a aby takíto odborníci lepšie vnímali konkrétne potreby osôb s odlišnými vlastnosťami a potrebami;

62. vyjadruje obavy o migrantov a migrantky, ktorí sú v dôsledku vykorisťovania v práci viac ohrození chudobou a sociálnym vylúčením a verí, že vzdelávanie (najmä v oblasti jazykov) a odborná príprava národnostných menšín povzbudí migrantov a migrantky k hľadaniu lepšieho zamestnania;

63. vyjadruje osobitné obavy v súvislosti s migrantkami, pretože im hrozí fyzické násilie a sexuálne zneužívanie pri hľadaní práce, v manželstve alebo tiež prostitúcia; preto je nutné, aby boli informované o aktuálnej situácii a nebezpečenstvách v potenciálnych cieľových krajinách, aby mohli predísť tomu, že sa stanú obeťou obchodovania s ľuďmi; naďalej sa musí zlepšovať ich ochrana a integrácia, aby sa dosiahlo skutočné uplatňovanie ich ľudských práv;

64. navrhuje vytvoriť osobitný fond pre maloletých prisťahovalcov bez sprievodu, ktorý by pomohol regiónom zodpovedným za ich opateru poskytnúť im rovnaké možnosti ako iným deťom v ich veku a začleniť ich do hostiteľskej spoločnosti, čím by sa predišlo dvojnásobnej diskriminácii, ktorej by mohli byť vystavení ako maloleté osoby a prisťahovalci;

65. upozorňuje, že žiadosť o azyl predstavuje sociálny problém s hospodárskymi a inými dôsledkami a z tohto hľadiska je k nemu potrebné pristupovať. V prvom rade je nutné podporovať sociálne začlenenie žiadateľov o azyl, špeciálne maloletých a mladých ľudí, a to prostredníctvom spoločnej zodpovednosti a rovnakých príležitostí v rámci prístupu k tovarom a službám;

66. schvaľuje zavádzanie aktívneho vzdelávania a programov odbornej prípravy na podporu nediskriminácie a rovnakých príležitostí, ako aj dosahovanie lisabonských cieľov prostredníctvom neustáleho obnovovania zručností a záväzku k celoživotnému vzdelávaniu;

67. konštatuje, že skupiny s odlišnými potrebami si vyžadujú konkrétne prispôbené podmienky, napríklad odborné vzdelávanie pre Rómov, migrantov a starších nezamestnaných osôb na ich začlenenie do trhu práce, školenia pre starších v oblasti informačných technológií na zvýšenie ich spotrebiteľskej a kúpnej sily, kampane na zvýšenie gramotnosti žien na vidieku, ako aj chudobných žien a detí, poradenstvo pre osoby so zdravotným postihnutím, pracovníkov s nízkymi príjmami a ich deti atď.;

68. zdôrazňuje potrebu spustiť propagačné a informačné kampane, ktoré by všetkým priblížili odporúčania navrhovanej smernice, informovali zainteresované strany o ich právach a povinnostiach a objasnili by osobitné opatrenia a postupy na pomoc obetiam;

69. zdôrazňuje kľúčovú úlohu subjektov pre rovnaké zaobchádzanie a organizácií zastupujúcich záujmy osôb, ktorým hrozí diskriminácia a nerovnaké zaobchádzanie v oblasti šírenia informácií, a to najmä prostredníctvom vydávania materiálov, organizovania internetových informačných kampaní a konferencií s kultúrne citlivým a primeraným obsahom, pričom upozorňuje, že tieto informácie musia byť prispôbené cieľovým skupinám;

70. prízvukuje, že ak má implementácia navrhovanej smernice pokryť všetky formy diskriminácie, bude si vyžadovať primerané ľudské a finančné zdroje (hlavne z prostriedkov programu PROGRESS);

71. vyzýva všetky miestne a regionálne orgány, aby na miestnej a regionálnej úrovni presadzovali nediskrimináciu, a to podporou rešpektovania ľudských práv a budovania dôvery pomocou konštruktívneho dialógu, ktorý emancipuje ľudí, demokratizuje spoločnosť a zároveň minimalizuje polarizáciu a posilňuje sociálnu súdržnosť. Okrem toho by mal Výbor regiónov presadzovať hodnotu rozmanitosti, ceniť si jej dynamickú povahu ako zdroj inovácie a tvorivosti, pokroku a blahobytu pre všetkých, a to v súlade so základnými hodnotami, ktoré predstavujú ľudské práva, právny štát a demokracia.

V Bruseli 18. júna 2009

Predseda

Výboru regiónov

Luc VAN DEN BRANDE
